

Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning – Årsrapport 2021

Forord – om senteret, visjoner og mål

Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning skal være et nasjonalt forskningsmiljø som skal utvikle og øke kunnskapen om kvinners helse. Senteret skal ha en overordnet funksjon som legger til rette for forskning på kvinners helse nasjonalt. Senterets formål er å bidra til å utvikle og heve kvaliteten på kunnskap om kvinnehelse og –sykdom, samt å overføre kunnskap tilbake til hele behandlingsskjeden.

Det nasjonale senteret skal gjennomføre forskningsprosjekter, og sikre at helsepersonell får overført kunnskap fra slik forskning i sitt arbeid, både i spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten. Nettverksbygging på tvers av fagfelt og regioner blir fortsatt en viktig del av forskningssenterets oppgaver. Satsingen er i tråd med regjeringens seks punkter for bedre kvinnehelse.

Målgrupper er helsepersonell, myndigheter og allmennheten.

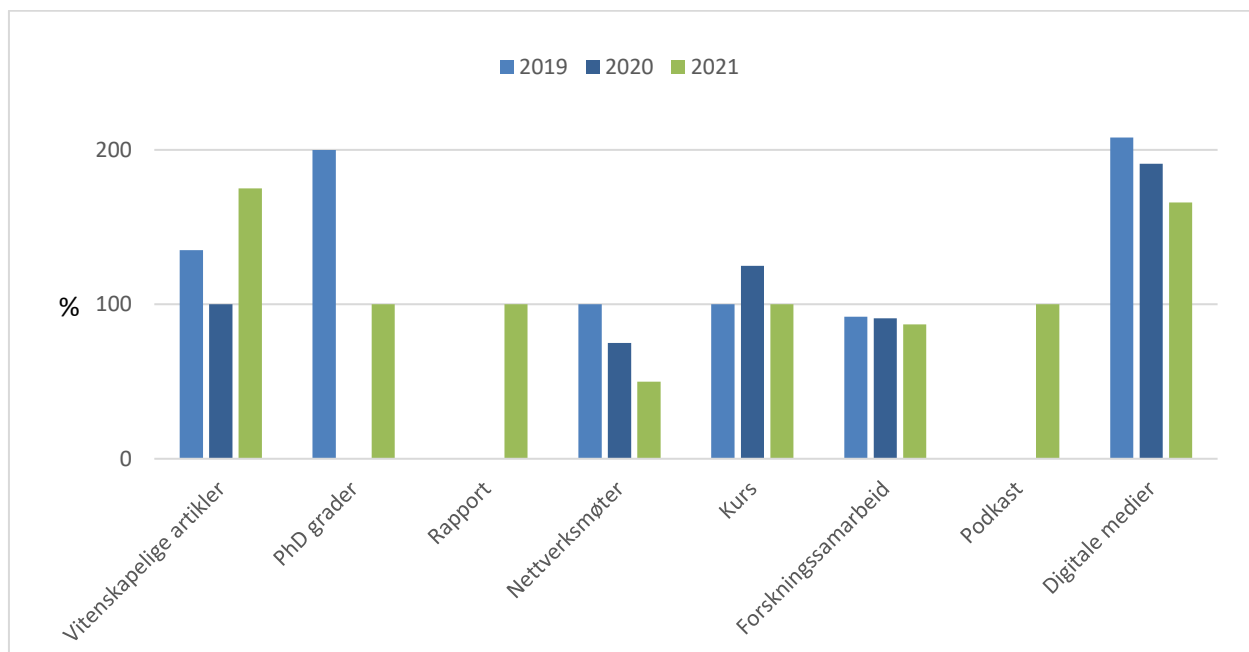
Det nasjonale forskningssenteret skal først og fremst bygge kompetanse innen kvinnehelse og kjønnsforskjeller i helse. Formidling av kunnskap gjennom undervisning i grunnutdanning, og videre- og etterutdanning vil fortsatt være en av senterets viktigste oppgaver.

Per i dag har senteret 25 ansatte: 7 forskere, en statistiker, en fulltids medie- og kommunikasjonsrådgiver, en forskningsadministrativ koordinator, og 15 stipendiater, postdoktor- og ph.d.-kandidater. Fire ansatte har professorkompetanse. I løpet av det siste året har senteret styrket staben med tre seniorforskere og en fulltids kommunikasjonsrådgiver.

Senteret ble etablert i 2006. Siden den gang er 31 doktorgrader tilknyttet senteret fullført. Senteret har omfattende internasjonale og nasjonale forsknings- og utviklingssamarbeid som omfatter flere temaer knyttet til kvinners helse (reproduktiv helse og fruktbarhet, fødselshjelp, innvandrerhelse, kreft, livsstilssykdommer, helseatferd og hjertesykdom hos kvinner). Senteret tilbyr støtte til forskningsadministrasjon og til pedagogisk utvikling av tilknyttede doktorgrads-/mastergradsstudenter og doktorgradskandidater.

Videre er senteret i dialog med Helse- og omsorgsdepartementet om sentrale områder av kvinners helse som bør omtales i den kommende NOU om kvinners helse, blant annet osteoporose og brudd, mental helse hos spedbarnsmødre, migrasjon og helse, vulvasykdommer og fysisk aktivitet som medisin m.m.

Resultat 2021

Diagrammet sammenligner resultatmål for årene 2019, 2020 og 2021 for vitenskapelige artikler, PhD grader, rapporter, nettverksmøter, kurs, forskningsamarbeid, podcast og oppslag i digitale medier. Resultatmålene er oppnådd med unntak av nettverksmøter.

Grafen bygger på følgende resultatmål:

20 vitenskapelige publikasjoner/år. Resultat: 35

1 PhD grad/år. Resultat: 1

1 rapport fra aktuelle registre hvert 5. år. Resultat: 1

Deltakelse på 4 nettverksmøter, hvorav 2 internasjonale/år. Resultat: 2, 1

4 kurs/fagdager for helsepersonell, hvorav 1 i andre helseregioner/år. Resultat: 4, 0

Forskningsamarbeid med andre regioner i 2/3 av alle prosjekter. Resultat: 13/23

4 podcast/år. Resultat: 4

12 x informasjon til publikum i digitale medier; 6 blogger/artikler på forskning.no, 14 andre oppslag i media /år. Resultat: 20

Kompetansespredning til helsepersonell:

Nasjonale kurs

Mental helse i svangerskapet, Oslo 9.3.

Jordmorsymposium, 1 time webinar: 2.2, 9.2, 16.3, 23.3, 8.6, 14.9, 21.9, 19.10, 26.10 og 2.11.

Infertilitet - fra diagnose til behandling, Oslo 12.10.

Nordisk Marcé konferanse, Oslo 28.-29.10.

I tillegg bidrar senteret med overføring av kunnskap tilbake til hele behandlingkjeden gjennom rådgivning, veiledning og utarbeidelse av kliniske veiledere.

Kompetansespredning til myndigheter og allmennheten:

Senteret anser denne aktiviteten som viktig for å nå ut med ny kunnskap om kvinnehelse og kjønnsforskjeller i helse til allmennheten.

Senterets referansegruppe har representanter fra alle helseregioner og i tillegg en brukerrepresentant fra Norske Kvinners Sanitetsforening. Referansegruppen er en ressurs som fremmer samarbeid på tvers av miljøer og regioner og spiller en sentral rolle i senterets aktiviteter. Referansegruppen deltar i strategiarbeid, utvikling av forskningsprosjekter, kurs og konferanser. Referansegruppen er en viktig del av senterets virksomhet. Det ble avholdt digitalt møte med referansegruppen 10. september 2021.

Forskningsnettverk

Senterets ansatte har engasjert seg i flere nasjonale og internasjonale forskningsnettverk:

ROAM - Reproductive outcome among migrants; et internasjonalt nettverk om svangerskapsutfall hos migranter.

Nasjonalt samarbeid om mødredødsfall. Nettverket gransker alle mødredødsfall og formulerer kliniske anbefalinger.

Nordisk samarbeid om mødredødsfall.

Senter for forskning på hjertesykdom hos kvinner.

FOKO - Forskning om kvinner med kjønnslemlestelse.

INOSS - International Obstetric Surveillance System.

Nettverkene har årlige møter. Her presenteres nye forskningsresultater, og nye prosjekter planlegges. Denne aktiviteten fremmer internasjonalt samarbeid. Deltakelse på nasjonale og internasjonale forskningsnettverk vil fortsatt være en viktig del av senterets aktivitet.

Aktivitet

Undervisning

Alle regioner: Utdanning av helsepersonell: 32 timer

Flere regioner: Utdanning av helsepersonell: 7 timer

Egen region: Utdanning av helsepersonell: 126 timer

Klinisk aktivitet

I regi av senteret foregår en kontinuerlig forskningsprosess for å finne nye og bedre behandlingsmetoder til kvinner med kroniske sykdommer i underlivet. Senteret har ikke behandlingsfunksjon, men en av våre postdoc stipendiater er senior overlege ved Vulvapoliklinikken, Oslo universitetssykehus.

Vulvapoliklinikken har et landsdekkende spesialtilbud til kvinner med behandlingsresistente kroniske lidelser i vulvaregionen. Vulvapoliklinikken tilbyr PDT behandling av pasienter med genital erosiv lichen planus. Denne behandlingen er igangsatt etter at PhD prosjektet gjennomført ved Nasjonal kompetansetjeneste for kvinnehelse viste gode resultater. Vår postdoc stipendiat er hovedveileder for en ny PhD kandidat som også er tilknyttet senteret. De gjennomfører en ny lege-initiert randomisert kontrollert behandlingsstudie på pasienter med den inflammatoriske hudsykdommen genital erosiv lichen planus. 42 pasienter skal inkluderes. I tillegg er vår postdoc stipendiat medveileder i en annen studie ved Vulvapoliklinikken, hvor man undersøker effekten av somatokognitiv behandling av vulvodynipasienter. Postdoc stipendiaten er initiativtaker til nettsiden «Vulva.no», med faglig informasjon til pasienter og helsepersonell. Dette er Norges første nettside for kvinner med vulvalidelser.

Formidling

Allmennheten - alle regioner

- Babyverden 8.3: Smittevernet kommer i veien for den nye familien. (Oppslag i media)
- Aftenposten 10.5: Samleie føles som å få en kaktus opp i skjedden. (Oppslag i media)
- NRK Dagsrevyen 31.5: Innvandrerkvinner har økt risiko for svangerskapskomplikasjoner. (Oppslag i media)
- Nrk.no 15.2: Nye tall viser at fødsel og graviditet under koronaen er en mental belastning for mange familier. (Oppslag i media)
- Nrk.no 17.2: Ble mamma under koronaen: Følt som å bo på glattcelle. (Oppslag i media)
- NRK P1 Hordaland 08.03: Skal undersøke kvinners helse og helse i et kjønnsperspektiv. (Oppslag i media)
- Nrk.no 31.5: Vil redusere komplikasjoner i svangerskapet med en app. (Oppslag i media)
- Dagens medisin 26.5: Vil regjeringen ta benskjørhet på alvor. (Oppslag i media)
- NKS webinar 15.6: Hvorfor er det mer risikabelt å føde som innvandrerkvinner i Norge? (Webinar)
- Klikk.no 22.9: Smerter ved samleie og årsaker til dette. (Oppslag i media)
- KK sept. 21: Tina har lichen sklerosus. (Oppslag i media)
- Aftenposten 17.10: Hvorfor dør kvinner av graviditet i Norge i dag? (Oppslag i media)
- TV2 27.10: Avdekker store helseproblemer etter omskjæring. (Oppslag i media)
- Aftenposten 11.11: Karen Krogstad Sverre døde rett etter fødsel. Forskere mener mange kvinner kunne vært reddet. (Oppslag i media)
- Kvinnehelsebloggen 5.3: Vreden med skjedden. (Oppslag i media)
- Kvinnehelsebloggen 27.9: Har gravide etter assistert befruktning økt risiko for komplikasjoner i svangerskap og fødsel? (Oppslag i media)
- Kvinnehelsebloggen 14.10: Færre kvinner får hoftebrudd, men kan vi forebygge enda flere? (Oppslag i media)
- Kvinnehelsebloggen 20.12: Er kvinner det svake kjønn? (Oppslag i media)
- forskning.no 1.2: Bør du ligge på magen etter fødselen for å hjelpe livmoren å trekke seg sammen? (Oppslag i media)
- forskning.no 13.8: Koronamedisin kan hjelpe kvinner med kraftig menstruasjon (Oppslag i media)
- Femihelse feb. 21: MM Reigstad, Graviditet og covid-19. (Podcast)
- Barnløs på godt og vondt feb. 21: MM Reigstad, Forskeren: Økt kreftrisiko ved IVF-behandling? (Podcast)
- Stetoskopet feb. 21: S Bains, Helse i svangerskapet hos innvandrerkvinner. (Podcast)
- Stetoskopet okt. 21: IK Sørbye, Kvinnelig omskjæring – det finnes hjelp. (Podcast)
- Helgesen, AL: Vårt besværlige underliv! Skal kroniske smerter styre livet? Kvinnehelse på agendaen, Litteraturhuset 25.8 (Seminar)
- Helgesen, AL: Vulvasykdommer og vulvaklinikker, hva er det? Hvorfor stor mangel på behandlingstilbud? Kvinnekonferansen-21, 16.10 (Seminar)

Allmennheten - flere regioner

- Owe KM. Hvorfor er fysisk aktivitet viktig for kvinnehelsen? Informasjonsmøte Helse- og omsorgsdepartementet, 26.10.
- Eberhard-Gran M. Når kroppen er gravid og sjelen syk. Hva mangler vi av helsetjenester? Informasjonsmøte Helse- og omsorgsdepartementet, 26.10.
- Reigstad MM. Ufrivillig barnløshet. Informasjonsmøte Helse- og omsorgsdepartementet, 26.10.
- Eberhard-Gran M. Graviditet og psykisk sykdom. Digitalt møte med Senterkvinnene. 17.12.

- Eberhard-Gran M. Når kroppen er gravid og sjelen syk. Hva mangler vi av helsetjenester? Litteraturhuset i Bergen 8.5. (Seminar)
- Bains S. Innvandrerkvinner. Kvinnehelseutvalget, Helsedirektoratet. 26.8. (Webinar)

Allmennheten - egen region

- Helgesen, AL: Vreden med skjeden, Oslo Sanitetsforening, 19.5. (Seminar)
- Eberhard-Gran M. Når kroppen er gravid og sjelen syk. Hva mangler vi av helsetjenester? Landsforeningen 1001 dager, Oslo 27.10. (Seminar)

Helsepersonell og andre faggrupper - alle regioner

- Sykepleien 19.1: Setter vulva på dagsorden. (Oppslag i media)
- Helgesen AL. Vulvaforum, tverrfaglig digitalt medlemsmøte, 29.4. (Seminar)
- Helgesen AL. Vulvaforum, tverrfaglig digitalt årsmøte, 25.11. (Seminar)
- Helgesen AL. Dermatoser i vulva, Olafiaklinikken Oslo, 19.11. (Seminar)
- Linde AG. Subclinical cardiac organ damage in psoriasis patients on infliximab treatment. Norsk Hypertensjonsforenings vintermøte 28.1. (Seminar)
- Linde AG. Er det økt risiko for hjertesykdom hos pasienter med moderat til alvorlig psoriasis? Jordmorsymposium 8.6. (Webinar)
- Engelhart CH. Den normale fødselen - og noen komplikasjoner. Ambulanseforum, 27.5. (Webinar)
- Al-Zirqi I. Uterusruptur - konsekvenser for mor og barn. DNLF obligatorisk obstetrisk kurs, Oslo 19.1. (Kurs)
- Al-Zirqi I. Når kroppen er gravid og sjelen syk. RBUP Oslo 9.3 (Kurs)
- Sørbye IK. Innvandrerkvinner /reproduktiv helse. DNLF obligatorisk obstetrisk kurs, Oslo 23.1. (Kurs)
- Sørbye IK. Prevensjon hos hjertesyke kvinner. Voksne med medfødt hjertefeil, 29.9. (Webinar)
- Sørbye IK. Induction of labour and nulliparity: a nation-wide clinical practice pilot evaluation. Nasjonal Induksjonsdag, Oslo 30.9. (Seminar)
- Sørbye IK. Induksjon av fødsel. Introduksjonskurs i gynekologi og obstetrikk 3.11. (Webinar)
- Sørbye IK. Induction of labour and nulliparity: a nation-wide clinical practice pilot evaluation. Perinataldagene, Oslo 11.11. (Konferanse)
- Sørbye IK. Induction of labour and nulliparity: a nation-wide clinical practice pilot evaluation. Sykepleierkongressen, Gardermoen 30.11. (Konferanse)
- Sørbye IK. MiPreg prosjektet – bedret svangerskapsomsorg for nyinnvandrede kvinner i Oslo. Sykepleierkongressen, Gardermoen 30.11. (Konferanse)
- Taraldsen S. Female genital mutilation, timing of deinfibulation and risk of anal sphincter rupture. NGF årsmøte 2021, Tønsberg 27.-29.10. (Seminar)
- Nyfløt LT. Antenatale og obstetriske blødninger. DNLF obligatorisk obstetrisk kurs, Oslo 19.1. (Kurs)
- Owe KM. Bekkenleddsmerter i svangerskapet og fysisk aktivitet - gjør vondt verre? Jordmorsymposium 9.2 (Webinar)
- Owe KM. Overvekt og keisersnitt hos migrantkvinner i Norge. Jordmorsymposium 2.11 (Webinar)
- Ellingsen L. Hvorfor dør mødre av graviditet i Norge i dag? Jordmorsymposium 19.10 (Webinar)
- Fossli M. Kan amming forebygge hjerte- og karsykdom og diabetes? Jordmorsymposium 21.9 (Webinar)
- Sørbye LM. Overvekt og diabetes i svangerskapet. Jordmorsymposium 23.3 (Webinar)
- Eberhard-Gran M. Når kroppen er gravid og sjelen syk. RBUP Oslo 9.3 (Kurs)
- Nyfløt LT. Mødre dødsfall i Norge 2012-2018. NGF årsmøte 27.10. (Seminar)
- Nyfløt LT. Mødre dødsfall i Norge. DNLF obligatorisk obstetrisk kurs, Oslo 19.1. (Kurs)

- Nyfløt LT. Antenatale og obstetriske blødninger. DNLF obligatorisk obstetrisk kurs, Oslo 19.1. (Kurs)
- Roland MCP. Overvekt i svangerskap: resultater fra studien Sunn Mor, Jordmorsymposium 26.10. (Webinar)
- Pettersen S. Postpartum blødning. Jordmorsymposium 16.3. (Webinar)
- Bains S. Nylig innvandrede kvinners opplevelse av svangerskap og fødselsomsorgen. Hammerfest sykehus 23.6. (Veiledning)
- Bains S. Sfinkterruptur. Hammerfest sykehus 25.6. (Veiledning)
- Bains S. Svangerskap og fødselsomsorg for innvandrerkvinner. Jordmorsymposium 14.9. (Webinar)
- Bains S. Landbakgrunn er assosiert med risiko for sfinkterruptur. NGF årsmøte 27.10. (Seminar)
- Reigstad MM. Covid-19 i svangerskapet – er det farlig? Jordmorsymposium 2.2 (Webinar)
- Reigstad MM. Brystkreftrisiko etter assistert befruktning. LIS kurs i mamma og endokrinkirurgi, Oslo 14.4. (Kurs)
- Reigstad MM. Gynekologiske problemstillinger i ungdomstiden. DNLF kurs i Ungdomsmedisin 24.9. (Kurs)
- Reigstad MM. Komplikasjoner ved assistert befruktning. DNLF kurs Oslo 12.10. (Kurs)
- Bjørnerem Å et al. Sekundær bruddforebygging reduserte insidensen av påfølgende brudd – en kvalitetssikringsstudie ved Universitetssykehuset Nord-Norge i 2015-19. Ortopedisk Høstmøte 28.10. (Seminar)
- Bjørnerem Å. Hysterektomi etter transcervikal reseksjon av endometriet hos kvinner med menoragi. NGF årsmøte 27.10. (Seminar)
- Vangen S. Moderator: Gender equality in academia – links to sustainable medical research and education. SDG Conference UiB 9.2. (Konferanse)

Helsepersonell og andre faggrupper - flere regioner

- Linde, AG. Subclinical Cardiac Organ Damage in Patients with Moderate to Severe Psoriasis. OUS Kvinneklinikkens forskningsdag 10.2. (Webinar)
- Linde, AG. Poster: Subclinical cardiac organ damage in patients with moderate to severe psoriasis treated with infliximab. European Society of Cardiology (ESC) 27.-30.8. (Webinar)
- Linde, AG. Poster: Psoriasis severity and the risk of left ventricular remodelling in psoriasis patients treated with infliximab. European Society of Cardiology (ESC) 27.-30.8. (Webinar)
- Al-Zirqi I. Poster: Pregnancies in women with previous uterine rupture. European Congress of Obstetrics and Gynecology (EBCOG), Athen 2.-4.9. (Konferanse)
- Sørbye IK. Induction of labour and nulliparity: a nation-wide clinical practice pilot evaluation. European Congress of Obstetrics and Gynecology (EBCOG), Athen 2.-4.9. (Konferanse)
- Sørbye IK. Closing gaps and reducing inequities - maternal health care to migrant women in Scandinavia. 12th ECTMIH Bergen 29.10. (Konferanse)
- Sørbye IK. Female genital mutilation, timing of deinfibulation and risk of cesarean section: a retrospective cohort study. FIGO 2021 21.-28.10. (Konferanse)
- Sørbye IK. Poster: Induction of labour and nulliparity: a nation-wide clinical practice pilot evaluation. FIGO 2021 21.-28.10. (Konferanse)
- Owe KM. Preconception leisure-time physical activity and family history of stroke and myocardial infarction as they relate to preterm delivery. The 27th Annual meeting of NOFE, Bergen 3-4.11. (Konferanse)
- Gunnes N. Short-Term Safety of SARS-CoV-2 mRNA Vaccination in the Elderly Population in Norway. The 27th Annual meeting of NOFE, Bergen 3-4.11. (Konferanse)
- Owe KM. Apgar-score and maternal region of origin: a population-based registry linkage study in Norway. 12th ECTMIH Bergen 29.10. (Konferanse)

- Owe KM. How does pre-pregnancy BMI influence on the association between maternal region of origin and Caesarean Delivery? 12th ECTMIH Bergen 29.10. (Konferanse)
- Sørbye LM. Birthweight by gestational age, preterm delivery and preeclampsia in a first pregnancy and subsequent risk of Gestational diabetes: A population-based study using sib-ship design. 34th annual meeting SPER 26.5-18.6. (Digital konferanse)
- Eberhard-Gran M. The relationship between maternal perinatal insomnia and childbirth-related posttraumatic stress disorder symptoms: a population-based prospective study. Annual Society for Reproductive and Infant Psychology Conference, 8.-10.9. (Digital konferanse)
- Eberhard-Gran M. Antidepressant fill trajectories in pregnant women with depression and/or anxiety in Norway: results from a registry linkage study. Nordic Marcé conference Oslo 28.-29.10. (Digital konferanse)
- Eberhard-Gran M. Mental health care utilization in pregnant women with depression and/or anxiety according to different antidepressant fill trajectories: an interrupted time-series analysis. Nordic Marcé conference Oslo 28.-29.10. (Digital konferanse)
- Roland MCP. Overvekt i svangerskap og fødsel med fokus på insulinresistens. OUS forskningsseminar 14.1. (Seminar)
- Pettersen S. Poster: Trend of severe PPH and maternal near miss. European Congress of Obstetrics and Gynecology (EBCOG), Athen 4.9. (Konferanse)
- Bains S. Maternal country of origin and risk of obstetric anal sphincter injury among primiparous women in Norway. European Congress of Obstetrics and Gynecology (EBCOG), Athen 4.9. (Konferanse)
- Bains S. Poster: Challenges and barriers to optimal maternity care for recently arrived migrants in Norway – a mixed-method study. FIGO 21.10. (Konferanse)
- Tranvåg O. Poster: Ber du om en potet, så får du en potet. Om fagsykepleiere på sykehjem. Sykepleier-kongressen 2021 Gardermoen 30.11-2.12. (Konferanse)
- Tranvåg O. Poster: Implementing an integrated knowledge translation intervention in nursing homes: Practice Development Nurses experiences. Nettverk for implementering, Oslo, 19.11. (Seminar)
- Tranvåg O. Poster: Implementing an integrated knowledge translation intervention in nursing homes: experiences of Practice Development Nurses. Forskningskonferansen HiV 10.11. (Konferanse)
- Tranvåg O. Poster: Understanding the motive and meaning of volunteer support for persons with dementia. 25th Nordic Congress of Gerontology, Reykjavik 2.-4.6. (Konferanse)
- Tranvåg O et al. Perceptions on care and support as described by home-dwelling persons with dementia. 25th Nordic Congress of Gerontology, Reykjavik 2.-4.6. (Konferanse)
- Tranvåg O. Kan menneskers verdighet fremmes gjennom miljøterapi? Miljøterapeutisk konferanse HiV Sogndal 24.3. (Konferanse)

Helsepersonell og andre faggrupper - egen region

- AL Helgesen. Vulvaklinikken og tilbudet til vulvapasienter, OUS, 18.2 (Veiledning)
- Engelhart C.H. Øvingspost for jordmorstudenter: Skulderdystoci, OsloMet 3.-4.2 (Kurs)
- Engelhart C.H. Øvingspost for paramedic: Fødsel og komplikasjoner, OsloMet 5.-6.5 (Kurs)
- Engelhart C.H. Øvingspost for paramedic: Nyfødt resuscitering, OsloMet 7.5 (Kurs)
- Engelhart C.H. Omsorg ved dødfødsel. OsloMet, Master i jordmorfag 27.9 (Kurs)
- Engelhart C.H. Øvingspost for jordmorstudenter: Forløsning og støtteteknikk, OsloMet 18.-19.11 (Kurs)
- Al-Zirqi I. Svangerskap etter tidligere uterusruptur, Kvinneklinikken OUS Rikshospitalet 19.4. (Veiledning)

- Sørbye IK. MiPreg prosjektet – bedret svangerskapsomsorg for nyinnvandrede kvinner i Oslo. Stabsmøte OUS Rikshospitalet 10.12. (Veiledning)
- Owe KM. Fysisk aktivitet og trening i svangerskapet og etter fødsel. Høgskolen Kristiania 11.11 (Kurs)
- Owe KM. Fysisk aktivitet og trening i svangerskapet og etter fødsel. Universitetet i Sør-Øst Norge 15.3 (Kurs)
- Sørbye LM. Mors vekt i graviditet. Master i klinisk ernæring UiB 18.1. (Kurs)
- Sørbye LM. Salutogene kvalitetsindikatorer i fødselsomsorgen. Master i jordmorfag HiV 31.8. (Kurs)
- Sørbye LM. Mors vekt og konsekvenser for reproduktiv helse. Master i sykepleie HiV 09.12. (Kurs)
- Eberhard-Gran M. Når kroppen er gravid og sjelen syk. Hva mangler vi av helsetjenester? Faglig forum Ahus 10.11. (Veiledning)
- Eberhard-Gran M. Spørreskjemametodikk. Universitetet i Sør-Øst Norge 7.9. (Kurs)
- Eberhard-Gran M. Graviditet og psykisk sykdom. Universitetet i Sør-Øst Norge 1.5. (Kurs)
- Eberhard-Gran M. Når kroppen er gravid og sjelen syk. Den norske jordmorforening 2.5. (Kurs)
- Eberhard-Gran M. Mental helse og graviditet. Medfak UiO 10.5 (Kurs)
- Eberhard-Gran M. Mental helse og graviditet. Medfak UiO 11.11 (Kurs)
- Eberhard-Gran M. Klinisk kommunikasjon. Medfak UiO 26. og 29.4. (Kurs)
- Eberhard-Gran M. Klinisk kommunikasjon. Medfak UiO 6., 11. og 20.10, 3. og 24.11. (Kurs)
- Støer NC. Menopausal hormone therapy and risk of melanoma, Kreftregisteret 8.12. (Seminar)
- Riska S. Use of anti-osteoporosis drugs and risk of hip fracture – a flexible parametric survival analysis. FHI avdeling for kroniske sykdommer og aldring Oslo 8.12. (Seminar)
- Nyfløt LT. Mødrehelse i Afghanistan. Studenter uten grenser, UiO 22.03. (Seminar)
- Roland MCP. Introduksjonskurs i gynekologi og obstetrikk, MedFak UiO 6.2 og 19.8. (Kurs)
- Roland MCP. Eksempler på klinisk forskning i obstetrikk, UiO introduksjonskurs 11.3 og 29.4. (Kurs)
- Roland MCP. Oppsummeringskurs i gynekologi og obstetrikk. MedFak UiO 29.11. (Kurs)
- Tranvåg O. Menneskers verdighet. Fagdager Sandnes kommune. 26.-27.10. (Seminar)
- Tranvåg O. Brukermedvirkning i RUVÉR-prosjektet - en studie om rusavhengige menneskers verdighet. Forskningsdagene i Bergen, 22.-24.9. (Seminar)
- Vangen S. The Menopause. Medfak UiO 19.2 (Kurs)
- Vangen S. Mødrehelse i globalt perspektiv. Medfak UiO 19.3. (Seminar).
- Vangen S. Menopause, fordeler og ulemper ved medikamentell behandling av symptomer i kvinnens overgangsalder. Medfak UiO 22. og 26.3. (Kurs).
- Vangen S. The Menopause. Medfak UiO 3.9 (Kurs)
- Vangen S. Mødrehelse i globalt perspektiv. Medfak UiO 1.10. (Seminar).
- Vangen S. Menopause, fordeler og ulemper ved medikamentell behandling av symptomer i kvinnens overgangsalder. Medfak UiO 4., 8. og 12.10. (Kurs)

Kvalitetsverktøy

Nyfløt LT et al. Hvorfor dør kvinner av graviditet i Norge i dag? Rapport mødredødsfall i Norge 2012-2018. Innlegg i tidsskriftet Gynekologen nr. 3/2021.

Helgesen AL et al. Section 6: Vulva&vagina, benign vulval disorders. The EBCOG Postgraduate Textbook of Obstetrics & Gynaecology.

Tranvåg O et al. Erfaringer med COVID-19 i norske sykehjem. Senter for omsorgsforskning, rapportserie nr. 1/2021.

Forskning

Vitenskapelige artikler

European guidelines on perinatal care - Peripartum care Episiotomy.

Laine K, Yli BM, Cole V, Schwarz C, Kwee A, Ayres-de-Campos D, Vayssiere C, Roth E, Gliozheni E, Savochkina Y, Ivanisevic M, Kalis V, Timonen S, Verspyck E, Anstaklis P, Beke A, Eriksen BH, Santo S, Kavsek G, Duvekot H, Dadak C.

[J Matern Fetal Neonatal Med. 2021 Dec 12:1-6.](#) Online ahead of print.

Association between maternal country of birth and preterm birth: A population-based register study of 910,752 deliveries.

Tingleff T, Räisänen S, Vikanes Å, Sandvik L, **Laine K**.

[Scand J Public Health. 2021 Dec;49\(8\):904-913.](#)

Cortical bone structure of the proximal femur and incident fractures.

Nissen FI, Andreasen C, Borgen TT, **Bjørnerem Å**, Hansen AK.

[Bone. 2021 Dec 4:116284.](#) Online ahead of print

Bone Phenotyping Approaches in Human, Mice and Zebrafish – Expert Overview of the EU Cost Action GEMSTONE (“GEnomics of MusculoSkeletal traits TranslatiOnal NEtwork”).

Foessel I, Duncan Bassett JH, **Bjørnerem Å**, Busse B, Calado Â, Chavassieux P, Christou M, Douni E, Fiedler IAK, Fonseca JE, Hassler E, Högl W, Kague E, Karasik D, Khashayar P, Langdahl BL, Leitch VD, Lopes P, Markozannes G, McGuigan FEA, Medina-Gomez C, Ntzani E, Oei L, Ohlsson C, Szulc P, Tobias JH, Trajanoska K, Tuzun S, Valjevac A, van Rietbergen B, Williams GR, Zekic T, Rivadeneira F, Obermayer-Pietsch B.

[Front. Endocrinol., 01 December 2021](#)

Integrated knowledge translation in nursing homes: exploring the experiences of practice development nurses.

Steinskog TD, **Tranvåg O**, Ciliska D, Nortvedt MW, Graverholt B.

[BMC Health Serv Res. 2021 Nov 29;21\(1\):1283.](#)

Risk of preterm birth in relation to history of preterm birth: a population-based registry study of 213 335 women in Norway.

Tingleff T, Vikanes Å, Räisänen S, Sandvik L, Murzakanova G, **Laine K**.

[BJOG. 2021 Nov 14.](#) Online ahead of print.

Obstetric anal sphincter injury by maternal origin and length of residence: a nationwide cohort study.

Sørbye IK, **Bains S**, **Vangen S**, Sundby J, **Lindskog B**, **Owe KM**.

[BJOG. 2021 Oct 28.](#) Online ahead of print.

Dysregulated non-coding telomerase RNA component and associated exonuclease XRN1 in leucocytes from women developing preeclampsia-possible link to enhanced senescence.

Lekva T, **Roland MCP**, Estensen ME, Norwitz ER, Tilburgs T, Henriksen T, Bollerslev J, Normann KR, Magnus P, Olstad OK, Aukrust P, Ueland T.

[Sci Rep. 2021 Oct 5;11\(1\):19735.](#)

Female genital cutting in women living in Norway - consequences and treatment.

Taraldsen S, Owe KM, Bødtker AS, Bjørntvedt IW, Eide BM, Sandberg M, Hagemann CT, Øian P, **Vangen S, Sørbye IK**.

[Tidsskr Nor Laegeforen. 2021 Oct 25;141\(2021-15\).](#)

Development of and Experiences With an Informational Website on Early Labor: Qualitative User Involvement Study.

Myhre EL, Garnweidner-Holme L, Dahl B, **Reigstad MM**, Lukasse M.

[JMIR Form Res. 2021 Sep 27;5\(9\):e28698.](#)

Pregnancy and postpartum psychiatric episodes in fathers: A population-based study on treatment incidence and prevalence.

Madsen KB, Mægbæk ML, Thomsen NS, Liu X, **Eberhard-Gran M**, Skalkidou A, Bergink V, Munk-Olsen T.

[J Affect Disord. 2021 Sep 22;296:130-135.](#) Online ahead of print.

Challenges and barriers to optimal maternity care for recently migrated women - a mixed-method study in Norway.

Bains S, Skråning S, Sundby J, **Vangen S, Sørbye IK, Lindskog BV**.

[BMC Pregnancy Childbirth. 2021 Oct 7;21\(1\):686.](#)

Menopausal hormone therapy and risk of melanoma: a population-based cohort study.

Støer NC, Botteri E, Busund M, Ghiasvand R, **Vangen S**, Lund E, Weiderpass E, Veierød MB.

[Br J Dermatol. 2021 Jul 13.](#) Online ahead of print.

Severe recalled labor pain and elective cesarean section in a subsequent delivery: a cohort study of Norwegian parous women.

Junge C, von Soest T, Seidler A, **Eberhard-Gran M**, Garthus-Niegel S.

[Acta Obstet Gynecol Scand. 2021 Sep;100\(9\):1678-1687.](#)

Prenatal insomnia and childbirth-related PTSD symptoms: A prospective population-based cohort study.

Deforges C, Noël Y, **Eberhard-Gran M**, Garthus-Niegel S, Horsch A.

[J Affect Disord. 2021 Aug 24;295:305-315.](#) Online ahead of print

Maternal diseases and risk of hypertensive disorders of pregnancy across gestational age groups.

Sole KB, Staff AC, **Laine K**.

[Pregnancy Hypertens. 2021 Aug;25:25-33.](#)

Apremilast for genital erosive lichen planus in women (the AP-GELP Study): study protocol for a randomised placebo-controlled clinical trial.

Skullerud KH, Gjersvik P, Pripp AH, Qvigstad E, **Helgesen ALO**.

[Trials. 2021 Jul 20;22\(1\):469.](#)

The impact of cardiovascular diseases on maternal deaths in the Nordic countries.

Nyfløt LT, Johansen M, Mulic-Lutvica A, Gissler M, Bødker B, Bremme K, Ellingsen L, **Vangen S**.

[Acta Obstet Gynecol Scand. 2021 Jul;100\(7\):1273-1279.](#)

Satisfaction with maternity care among recent migrants: an interview questionnaire-based study.
Bains S, Sundby J, **Lindskog BV**, **Vangen S**, Diep LM, **Owe KM**, **Sørbye IK**.
[BMJ Open. 2021 Jul 16;11\(7\):e048077.](#)

Newly Arrived Migrant Women's Experience of Maternity Health Information: A Face-to-Face Questionnaire Study in Norway.
Bains S, Sundby J, **Lindskog BV**, **Vangen S**, **Sørbye IK**.
[Int J Environ Res Public Health. 2021 Jul 15;18\(14\):7523.](#)

Healthcare professionals' perceptions of dignity-preserving care for older home-dwelling women with incurable cancer in Norway.
Staats K, Christensen K, Grov EK, Husebø BS, **Tranvåg O**.
[J Women Aging. 2021 Jul 19:1-15.](#) Online ahead of print.

Optimizing a knowledge translation intervention: a qualitative formative study to capture knowledge translation needs in nursing homes.
Steinskog TD, **Tranvåg O**, Nortvedt MW, Ciliska D, Graverholt B.
[BMC Nurs. 2021 Jun 21;20\(1\):106.](#)

The Tampon Test as a Primary Outcome Measure in Provoked Vestibulodynia: A Mixed Methods Study.
Kaarbø MB, Danielsen KG, Haugstad GK, **Helgesen ALO**, Wojniusz S.
[J Sex Med. 2021 Jun;18\(6\):1083-1091.](#)

Association between Maternal Origin, Pre-Pregnancy Body Mass Index and Caesarean Section: A Nation-Wide Registry Study.
Jatta F, Sundby J, **Vangen S**, **Lindskog BV**, **Sørbye IK**, **Owe KM**.
[Int. J. Environ. Res. Public Health. 2021; 18\(11\):5938.](#)

Subclinical Cardiac Organ Damage in Patients with Moderate to Severe Psoriasis.
Linde A, Gerdt E, Tveit K.S, Kringeland E, Midtbø H.
[J. Clin. Med. 2021, 10, 2440.](#)

A qualitative study of Norwegian first-time mothers' information needs in pre-admission early labour.
Myhre EL, Lukasse M, **Reigstad MM**, Holmstedt V, Dahl B.
[Midwifery. 2021 Sep;100:103016.](#)

COVID-19 in pregnancy - characteristics and outcomes of pregnant women admitted to hospital because of SARS-CoV-2 infection in the Nordic countries.
Engjom H, Aabakke AJ, Klungsøyr K, Svanvik T, Äyräs O, Jonasdottir E, Thurn L, Jones E, Pettersson K, **Nyfløt LT**, **Al-Zirqi I**, **Vangen S**, Júlíusson PB, Källén K, Gissler M, Krebs L.
[Acta Obstet Gynecol Scand. 2021 Sep;100\(9\):1611-1619.](#)

Intrapartum pudendal nerve block analgesia and risk of postpartum urinary retention: a cohort study.
Waldum ÅH, Staff AC, Lukasse M, Falk RS, **Sørbye IK**, Jacobsen AF.
[Int Urogynecol J. 2021 Sep;32\(9\):2383-2391.](#)

Estimated Glomerular Filtration Rate (eGFR) based on cystatin C was associated with increased risk of hip and proximal humerus fractures in women and decreased risk of hip fracture in men, whereas eGFR based on creatinine was not associated with fracture risk in both sexes: The Tromsø Study.

Nordvåg SK, Solbu MD, Melsom T, Nissen FI, Andreassen C, Borgen TT, Eriksen BO, Joakimsen RM, **Bjørnerem Å.**

[Bone. 2021 Jul;148:115960.](#)

Female genital mutilation/cutting, timing of deinfibulation, and risk of cesarean section.

Taraldsen S, Vangen S, Øian P, Sørbye IK.

[Acta Obstet Gynecol Scand. 2021 Apr;100\(4\):587-595.](#)

Low CETP activity and unique composition of large VLDL and small HDL in women giving birth to small-for-gestational age infants.

Roland MCP, Godang K, Aukrust P, Henriksen T, Lekva T.

[Sci Rep. 2021 Mar 18;11\(1\):6213.](#)

The relationship between early administration of morphine or nitrous oxide gas and PTSD symptom development.

Deforges C, Stuijzand S, Noël Y, Robertson M, Breines Simonsen T, **Eberhard-Gran M**, Garthus-Niegel S, Horsch A.

[J Affect Disord. 2021 Feb 15;281:557-566.](#)

Implementation of the Moyo fetal heart rate monitor in district hospitals in Bihar, India: a feasibility study.

Oommen H, Ranjan K, Murugesan S, Gore A, Sonthalia S, Ninan P, Bernitz S, **Sørbye I**, Lukasse M.

[BMJ Open 2021;11:e041071.](#)

Perinatal mental health around the world: Priorities for research and service development in Norway.

Høivik, M., **Eberhard-Gran, M.**, Wang, C., & Dørheim, S.

[BJPsych International. 2021 1-3.](#)

Prenatal health of immigrant women in Norway - an exploratory literature review.

Bains S, Mæland KS, Vik ES.

[Tidsskr Nor Laegeforen. 2021 Feb 1;141\(2\).](#)

Avlagte doktorgrader

Gun Lisbet Opheim

Fetal blood flow adjustments related to maternal nutritional status and food intake.

Disputert: April 2021

Hovedveileder: Guttorm N. Haugen

Forskningsprosjekter

City Birth Trauma Survey: Validation in a Norwegian community sample (Fødsel i fokus)

Malin Eberhard-Gran, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode 2022-2027

Deltakende helseregion: HSØ

Favn om fødselen-studien (ABC – the Ahus birth cohort)

Malin Eberhard-Gran, Universitetet i Oslo

Prosjektperiode: 2010 - 2024

Deltakende helseregion: HSØ HV HN HMN

Subclinical organ damage in patients with psoriasis treated with infliximab – relation to disease severity and quality of life

Eva Gerds, Haukeland universitetssykehus HF, Bergen

Prosjektperiode: 2020 - 2024

Deltakende helseregion: HV HSØ

Tryggere svangerskap ved revmatoid artritt

Marianne Wallenius, NTNU, St Olavs hospital, Trondheim

Prosjektperiode: 2020-2025

Deltakende helseregioner: HMN, HSØ

Effekt av vektendring og amming (EVA-studien) på risikofaktorer for hjerte- og karsykdom

Hilde Brekke, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2019-2023

Deltakende helseregion: HSØ

Preterm birth and long-term consequences for mother and child

Nils-Halvdan Morken, Haukeland universitetssykehus HF, Bergen

Prosjektperiode: 2019 - 2022

Deltakende helseregion: HV HSØ

Intermitterende auskultasjon som fosterovervåking under fødsel

Ellen Blix, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2019 - 2023

Deltakende helseregion: HSØ

Placental lipids as biomarkers of placental function

Trond Melbye Michelsen, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2019 - 2024

Deltakende helseregion: HV HSØ HMN

Time-lapse imaging of human preimplantation embryos: a predictive tool in the IVF lab and clinical practice?

Eleftheria (Ritsa) T. Storeng, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2017 - 2023

Deltakende helseregion: HV HSØ

Integrated Care Innovation - Home time

Bettina Husebø, Universitetet i Bergen

Prosjektperiode: 2015 - 2021

Deltakende helseregion: HV HSØ

Menopausal hormonbehandling og risiko for kreft i bryst, eggstokker, tykk- og endetarm

Elisabete Weiderpass, Nasjonal institusjon

Prosjektperiode: 2013 - 2024

Deltakende helseregion: HSØ HN

Kreftrisiko etter fertilitetsbehandling ved assistert befruktning (IVF)

Marte Myhre Reigstad, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2013 - 2022

Deltakende helseregion: HV HSØ

Uterusruptur i dagens fødselshjelp

Iqbal Ahmad Abdelwahab Al-Zirqi, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2014 - 2023

Deltakende helseregion: HV HSØ HN HMN

Hvorfor dør kvinner av graviditet i dag?

Siri Vangen, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2012 - 2025

Deltakende helseregion: HV HSØ HN HMN

Internasjonalt samarbeid

Endringer i svangerskapsutfall blant innvandrerkvinner over tid

Ingvil Sørbye, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2016 - 2021

Deltakende helseregion: HV HSØ

The MiPreg project: Kartlegging av migrantkvinnens opplevelse av svangerskapsomsorgen i Oslo

Ingvil Sørbye, Nasjonal institusjon

Prosjektperiode: 2018 - 2022

Deltakende helseregion: HSØ

Fostervekst og svangerskapskomplikasjoner blant hjertesyke gravide

Ingvil Sørbye, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2018 - 2021

Deltakende helseregion: HSØ

Sunn mor - livslang helse for mor og barn

Marie Cecilie Roland, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2016 - 2025

Deltakende helseregion: HSØ

Forekomst av og overlevelse etter hoftebrudd: Betydningen av kjønnsforskjeller i komorbiditet og medisinbruk

Kristin Holvik, Nasjonal institusjon

Prosjektperiode: 2016 - 2022

Deltakende helseregion: HV HSØ HN HMN

Preventing severe haemorrhage at birth. A case-control study of trends and risk factors

Siri Vangen, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2017 - 2023

Deltakende helseregion: HSØ

AP-GELP-studien: Effekter av behandling med apremilast hos kvinner med genital erosiv lichen planus

Anne Lise Ording Helgesen, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2018 - 2023

Deltakende helseregion: HSØ

Har etniske minoritetskvinner egentlig ikke vitamin D-mangel på tross av lave verdier av serum 25(OH)D?

Åse Ruth Eggemoen, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2018 - 2023

Deltakende helseregion: HSØ

Behandling av kvinner utsatt for omskjæring i Norge

Ingvil K. Sørbye, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2015-2021

Deltakende helseregion: HSØ, HV, HM, HN.

Forskning er senterets hovedaktivitet. I strategi 2021- 25 jobber senteret med å styrke forskningsaktiviteten

Forankring

Rapporten er forelagt ledelsen ved Oslo universitetssykehus HF, ved Avdelingsleder Ingvil K. Sørbye

Referansegruppen har i 2021 bestått av:

Heidi Tiller Referansegruppens leder (HN)

Eva Gerds Representant Helse Vest

Bettina S. Husebø Representant Helse Vest

Marianne Wallenius Representant Helse Midt-Norge

Menona Majida Representant Helse Sør-Øst

Elisabeth T. Swärd Brukerrepresentant

Siri Vangen Representant for tjenesten

Referansegruppens kommentarer:

Referansegruppen ønsker mer informasjon om hva de nye seniorforskerne vil bidra med og noe mer konkret hvordan senteret tenker å arbeide for å implementere kvinnehelseforskning i alle helseregioner. Under sentrale områder som bør omtales i kommende NOU nevnes spesifikt en rekke av senterets pågående forskningsprosjekter. Osteoporose og brudd er blant de nevnte områdene, men ikke muskel-skjelett helse generelt. Referansegruppen etterlyser faglig begrunnelse for sine valg av sentrale områder av kvinners helse som bør prioriteres i den kommende NOU-en, og kanskje en mer generell tilnærming (for eksempel kvinner med kroniske sykdommer generelt i stedet for vulvasykdommer spesifikt).

I forordet er det nå introdusert at forskningssenteret skal bygge kompetanse innen kjønnsforskjeller i helse, noe som for Referansegruppen er nytt og innebærer en prinsipiell endring i senterets fokus. Det bør kanskje omtales og begrunnes nærmere.

Under Klinisk aktivitet omtales Vulvapoliklinikken. Dette er jo selvfølgelig veldig bra aktivitet, men nå når senteret er et rent forskningssenter stiller Referansegruppen spørsmål ved om slik klinisk aktivitet er relevant å nevne i senterets årsrapport?